

ΧΙΛΙΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ ΕΝΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ

(Ἐκ τῶν σημειώσεων ἀκουσίου περιηγητοῦ)

Φίλε κ. Σκόκε,

 Ἐν ἀγνοεῖς ὅτι εἶμαι εἰς τῶν πολυαρίθμων ἀκουσίων Ἑλλήνων περιηγητῶν, οἵτινες ἀναλώμασι τοῦ Δημοσίου περιηγοῦνται ἄκοντες τὴν ἀπὸ Ταϊνάρου καὶ Κασπρέως μέχρι τῆς δυσωνύμου Κούτρας Ἑλλάδα, διασχίζοντες χωρὶς νὰ ᾔνε ναυτικοὶ τὰς ἀπὸ τοῦ Σουνίου μέχρι τῶν Σποράδων θαλάσσας, ἥ, ἐν ᾧ εἶνε νησιῶται, ἀναρριχώμενοι εἰς τὰ ὄρη, ὅσα δὲν ἐξημέρωσεν ἔτι ὁ ΣΠΑΠ, ἦτοι ὁ Σιδηρόδρομος Πειραιῶς-Ἀθηνῶν-Πελοποννήσου, ἥ ὅσα θὰ καταστήσῃ βατὰ ὁ ἐξ Ἀθηνῶν εἰς Λάρισσαν, οὐ ἀπὸ δεκαπενταετίας βλέπω οὐχὶ τὰς σιδηρᾶς ράβδους, ἀλλὰ τὰς συμβάσεις ἐν τινὶ τόμῳ τῶν Ἑλληνικῶν Κωδίκων. Εἶμαι ἐνὶ λόγῳ εἰς ἓκ τοῦ ὑπαλληλογείου, ὅπερ περιοδεύει ἀκουσίως κατὰ τὸ πλεῖστον σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις καὶ σκύλοις καὶ κλίναις καὶ σεπετίοις κλπ., ὧν ὀλίγα φθάνουσι σῶα καὶ ἀβλαβῆ εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον.

Περὶ τῶν ἀκουσίων τούτων ἐν Ἑλλάδι περιηγητῶν ἔχω συλλέξει: ἱκανὰ ἀνέκδοτα, ἱστορίκας προκαλούσας οἶκτον καὶ γέλωτα ἄμα, ἐνθυμιζούσας πῶς τὰς μυθώδεις περιπετείας τοῦ Σεβὰχ Θαλασσινοῦ ἢ τὰς περιπλανήσεις τοῦ καρτερικωτάτου Ὀδυσσεῶς, δυναμένας δὲ νὰ δώσωσιν εἰς πολλοὺς Μολιέρους ὕλην ἀνεξάντλητον ἱλαροτραγωδιῶν, κωμωδιῶν, μίμων, φλυάκων, σκηνῶν καὶ τῶν τοιούτων. Εἶνε ἐν ἄλλοις λόγοις Ἑλληνες Σεβὰχ καὶ συγχρόνως Ὀδυσσεῖς, περιπλανώμενοι ὅπως εὗρωσι τὴν Ἰθάκην των, διότι διὰ τοὺς πλείστους τούτων Ἰθάκη εἶνε ἡ συμπλήρωσις τοῦ χρόνου τῆς συντάξεως, μεθ' ἣν τινάσσοντες τὸν γίγακιν των καὶ περισυνάζοντες τὰ συντρίμματα τῶν σκευῶν των εὐρίσκουσι τὴν ἀνάπαυσιν ἐν τῷ ἰδιωτικῷ βίῳ, ἔχοντες ἱκανὴν ὕλην πρὸς διήγησιν τῶν περιπετειῶν των. Ἐχει βεβαίως καὶ τὰ καλὰ τῆς ἡ Ὀδύσεια τῶν μεταθετῶν ὑπαλλήλων μανθάνουσι τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Ἑλλάδος, τὰ ἥθη καὶ ἔθιμα τῶν ἐλληνικῶν κοινωνιῶν, ἀγνώπτων εἰς τοὺς γανδίνους τῶν σολωνείων καὶ σαλωνείων τῆς ὁδοῦ Σταδίου τελειοποιούν-

ται δὲ καὶ εἰς τὸ λιτῶς ζῆν καὶ ταξιδεύουν ἀγγλικῶ τῷ τρόπῳ
 μὲ ὀλίγα bagages· τί λέγω; γίνονται εἶδος κοχλιῶν συρόντων
 μεθ' ἑαυτῶν τὰ καυκία των· κατορθώνουσιν ἐκεῖνο, ὅπερ πολλοὶ
 θεωρούμενοι παλαβοὶ "Αγγλοὶ καὶ Γερμανοὶ ἐπιδιώκουσιν, ἦτοι
 τὸ «περιηγεῖσθαι ἐν Ἑλλάδι,» περὶ οὗ ἐσχάτως μάλιστα ὁ
 ἀνάματος "Εγγεὺλ μακρὸν ἐποίησατο ἀνάγνωσμα ἐν τῇ Ὀδοι-
 πορικῇ Ἑταιρίᾳ τοῦ Βερολίνου, προσπαθήσας ν' ἀποδείξῃ, ὅτι
 εἶνε μία τῶν τερπνοτέρων ἀπολαύσεων καὶ διασκεδάσεων, κλπ.
 Τώρα μάλιστα μὲ τοὺς συχνοὺς διορισμοὺς δικαστικῶν ἀντι-
 προσώπων, δὲν ὑπάρχει δικαστῆς, εἰρηνοδίκης, δικηγόρος καὶ
 ὑπάλληλος τῆς διοικητικῆς ἀρχῆς μὴ τελειοποιούμενος εἰς
 τὴν τοπογραφίαν ἢ γεωγραφίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ δοκιμάζων
 τὸν βίον τοῦ πλάνητος ὑπαλλήλου.

Εἰς τοιαύτας περιηγήσεις ὀφείλουν πολλοὶ πολλὰς γνώσεις
 ἡθῶν καὶ τόπων καὶ θὰ ἦτο εὐχῆς ἔργον ἡ δημοσίευσίς τῶν
 ἐντυπώσεων των. Ἐγὼ τοῦλάχιστον συλλέγων ἐπιμελῶς πολλὰ
 ἀνέκδοτα τῶν ἀκουσίων τούτων περιηγητῶν, ἐλπίζω νὰ φανῶ
 εἰς τὴν νέαν γενεάν καὶ πῶς χρήσιμος ἡμέραν τινα διὰ τῆς δη-
 μοσιεύσεως τῆς Ὀδυσσεΐας τῶν μεταθετῶν ὑπαλλήλων, ὅπως
 ἀκούῃ αὕτη διορισμὸν δημ. ὑπαλλήλου μετ' ὀλιγωτέρου ἐνθουσια-
 σμοῦ. Εἰς τὴν ὑπερδεκατῇ δὲ ἀκουσίαν περιήγησίν μου ὀφείλω
 ἀπειρίαν σημειώσεων παντοειδῶν, ὧν συχνὰς βλέπεις ἀπὸ τινων
 ἐτῶν εἰς τὰ ἀθηναϊκὰ ἡμερολόγια· αἱ ἐξῆς ὅμως σημειώσεις
 ἀφορῶσιν οὐχὶ εἰς περιπετείαις τοιαύτας, ἀλλ' εἰς ἀνακάλυψιν
 γενομένην εἰς τὸ τελευταῖόν μου ταξίδιον βιβλίου μοναδικοῦ ἐν
 Ἑλλάδι εἰς τὸ εἶδος του, εὐρισκομένου ἐν Λευκάδι, ἦτοι τοῦ
 βιβλίου τοῦ κ. Μεγαχιάννη, οὗτινος ἀληθῶς χίλιοι εἰσὶν οἱ
 collaborateurs.

..

Βεβαίως οὔτε τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μεγαχιάννη σοὶ εἶνε γνω-
 στόν, οὔτε αὐτὸς οὗτος· ἀμρότερα ὅμως ταῦτα εὐρίσκονται ἐν
 Λευκάδι, ἥτις μὲ ὅλην τὴν λευκότητα τοῦ ὀνόματός της εἶνε
 γνωστὴ εἰς τοὺς πολλοὺς ὡς ἀγία Μαύρα, ὄνομα, ὅπερ μὲ ὅλην
 τὴν μαυρίλλαν του τόσον ἐκόλλησεν εἰς τὸ τῆς Λευκάδος, ὥστε
 ἐπεσκίασε τοῦτο παρὰ τοῖς Εὐρωπαίοις. Ἐπειδὴ δὲ οὔτε ἡ Λευκάς
 ἴσως, ἡ φημισθεῖσα πατρίς τοῦ ποιητοῦ τῶν Μνημοσύνων, εἰς

ἦν ἀνήκει καὶ ὁ περιώνυμος Λευκάτας, ἀφ' οὗ ἔπεσεν ἡ Ψάπφα ἢ Σαπρῶ, σοὶ εἶνε, ὑποθέτω, γνωστὴ ὡς πόλις, τὸ δὲ βιβλίον τοῦ κ. Μεγαχιάννη καίται εἰς οἰκίαν κειμένην ἐντὸς τῆς πόλεως, περὶ ἧς ἰδίως γίνεται ἱκανὸς ἐν αὐτῷ λόγος, ἀνάγκη νὰ σοι εἴπω ὀλίγα, ἀπαραίτητα ἄλλως πρὸς πλήρη κατανόησιν τῶν ἐν τῷ εἰρημένῳ βιβλίῳ ἀνοστολογιῶν, περιγραφῶν, ἐντυπώσεων, μεγάλων ἰδεῶν, γνωμικῶν καὶ τῶν τοιούτων, ὧν συγγραφεὺς εἶνε οὐχὶ ὁ κ. Μεγαχιάννης, ἀλλὰ χίλιοι τοῦλάχιστον Ἕλληνες καὶ ξένοι, λογῆς λογῆς ἄνθρωποι, ὑπάλληλοι, σιτέμποροι, πρῶτην ὑπουργοί, διδασκάλισσαι, ἀξιωματικοί, δημοσιογράφοι, ἀνθυπολογισταὶ τῆς δεῖνα ἀτμοτελωνίδος, πλοίαρχοι, κλπ. Ὅλοι οὗτοι διελθόντες ἢ παραμείναντες χρόνον τινὰ ἐν Λευκάδι καὶ παρακληθέντες ὅπως γράψωσιν ἐν τῷ πρωτοτύπῳ τούτῳ βιβλίῳ τοῦ κ. Μεγαχιάννη τὰς περὶ τοῦ οἴκου του ἐντυπώσεις τῶν ἔγραψαν ἄρρητ' ἀθέμιτα, ἐξυμνοῦντες μὲν τὴν τιμιότητα καὶ καθαριότητα καὶ περιποίησιν ἣν εὗρον ἐν τῇ maison meublée τοῦ κ. Μεγαχιάννη, ἀλλ' εἰκονίζοντες τὴν πόλιν διὰ φράσεων πρὸ τῶν ὁποίων ἀναγκάζεται τις μηχανικῶς νὰ θέτῃ τὸ μανδύλιον εἰς τοὺς ῥόθωνας.

Ἐκεῖνο μάλιστα τὸ ὁποῖον ἰδιαιτέρως μὲ παρεκίνησε νὰ μελετήσω τὸ εἰρημένον βιβλίον εἶνε ἡ περιέργεια ἣν εἶχον νὰ ἴδω μέχρι τίνας βαθμοὺς φθάνουσιν αἱ ἀπαιτήσεις πολλῶν συγχρόνων Ἑλλήνων, ὧν τινες τὰ πάντα εὐρίσκουσιν ἄξια εἰρωνείας καὶ κακολογίας, ἐὰν δὲν ὁμοιάζωσι πρὸς τὴν κλεινὴν πρωτεύουσάν μας, ἣ ἂν δὲν βλέπωσι φανοὺς φωταερίου εἰς τοὺς δρόμους, ἣ ἐν ἡ δύο καταστήματα Μάϊφαρτ ἢ Χουτοπούλου, ἐν Σολωναῖον, τμημὰ τι φαληρικῆς ἀκτῆς, ἣ τὸν Πλάτανον τῆς Κηφισσίας.

Πρὶν λοιπὸν ἴδωμεν τί ἔγραψαν ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ κ. Μεγαχιάννη οἱ Ἰδεβίλ οὗτοι τῆς Ἑλλάδος, ἃς ἴδωμεν τί ἐπάνω κάτω εἶνε ἡ Λευκάς, ἧς δὲν ἀνταλλάσσω τινὰς παραλίους περιπάτους μὲ δύο-τρία Φάληρα καὶ δέκα τρεῖς Κηφισσίας συγχρόνως.

Ἐν πρώτοις ἀπορῶ διατί ἡ Λευκάς δὲν ὠνομάσθη ἀπ' ἀρχῆς Ἡρασίνη, ἀλλὰ Λευκάς καὶ ἔπειτα (Ἀγιά) Μαύρα διότι μὲ

ὅλην τὴν λευκότητα τοῦ ἐνὸς ὀνόματός της καὶ τὸ σκοτεινὸν τοῦ ἐτέρου, εἶνε πρασίνη ἕνεκα τῶν περικυκλούντων καὶ τὴν πόλιν καὶ τὰ χωρία της θασσῶν, ἐλαιῶνων καὶ σταφιδαμπέλων· ἡ πόλις μάλιστα αὐτῆς, κειμένη εἰς ἴσιν πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης γραμμῇ, δὲν φαίνεται μακρόθεν, καλυπτομένη ἀπὸ τὸν καταπράσινον τάπητα, ὅστις ἀπλοῦται ἀπὸ τῶν πέριξ ὁρέων μέχρι τῆς παραλίας αὐτῆς.

Γνωρίζεις Θεόκριτον τὸν Μυριανθούσην; Ἴδου πῶς περιέγραψεν ἑλληνιστὶ καὶ γαλλιστὶ τὴν Λευκάδα ἐν τῇ τελευταίᾳ δημοσιευθείσῃ εἰς τρεῖς γλώσσας ὥδῃ πρὸς τὸν « Γενναῖον Κολοκοτρῶνην τοῦ 1821 » :

Λευκάδα, ἄφες, ἄφες τὰ μαῦρα,
Στὸ λέγω, στὸ λέγω παστρικά·
Ντύσου σὲ συμβουλεύω στὰ μαῦρα
Καὶ τότε σοὶ ὀρμόζει Ἀγία Μαῦρα!!

καὶ κατωτέρω :

Χαῖρε ἐπτανησία ἡ Λευκάς,
Ὅλοφωτος σταφυλὴ λαμπάς!

καὶ γαλλιστὶ :

Salut l'île Leucade de Septile
Lumineuse lampe et vendageuse île!

Βεβαίως θὰ ἐλυπήθη πολὺ ὁ Dr. Eugen Oberheimmer, ὁ πρό τινων μηνῶν δημοσιεύσας ἀξιόλογον συγγραφὴν περὶ Λευκάδος καὶ Ἀκαρνανίας (Akarnanien, Ambrakias Amphilochien Leukas im alterim) καὶ μὴ συναγαγὼν ἐν αὐτῇ τοὺς μαργαρίτας τούτους τοῦ κ. Μυριανθούση· ἀλλὰ πρὸς τοὺς τοῦ Μυριανθούση ἀμιλλῶνται καὶ ἄλλοι εὕρισχόμενοι εἰς τὰς σελίδας τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Μεγαγιάννη, περὶ ὧν κατωτέρω.

Κεῖται δὲ ἡ πόλις τῆς Λευκάδος ἀκριβῶς ἐν τοιοῦτῳ τοπογραφικῷ σημείῳ μεταξὺ δύο λιμνοθαλασσῶν, ὥστε ἀερίζεται ὅτε μὲν ὑπὸ τοῦ ἐκ τοῦ Ἀδριατικοῦ ἢ κερκυραϊκοῦ πελάγους ἀνέμου, ὅτε δὲ ὑπὸ τοῦ νοτίου. Ὁ ἀερισμὸς δὲ οὗτος, ὁ συχνὰ καθιστῶν τὴν πόλιν ὁροσερὰν τὸ θέρος, καὶ αἱ ἐκ τῶν παρακειμένων ἀλυκῶν καὶ λιμνοθαλασσῶν ἰωδουχοὶ ἀναθυμιάσεις, λύουσι τὸ ζήτημα πῶς ἐν πόλει στερουμένη ὀχετῶν κλπ. δὲν ἀνα-

πτύσσονται ἀσθενεῖαι. Ἡ ἀπολύμανσις τῆς ἀτμοσφαίρας τελεῖται τοσοῦτον τακτικῶς καὶ φυσικῶς, ὥστε ζῶν τις ἐν ἀκαθαρσίαις ἔχει ἅμα τὴν ἀτμοσφαῖραν ζεῖδωρον, ἀπαύστως δροσεράν καὶ καθαράν· ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ὅτι τρεῖς μόνον ἢ τέσσαρες ἰατροὶ καὶ ἰσάριθμα φαρμακεῖα εὐρηνται ἐν τῇ πόλει καὶ ταῦτα τροφοδοτοῦνται πρὸ πάντων ἀπὸ τὸν χωρικὸν πληθυσμόν. Ἰσως ὅμως συνετέλεσεν εἰς τὴν ἑλλειψιν ἀσθενειῶν καὶ ἡ δημοσίευσις ἰατρικῶν συμβουλῶν, οἷα ἡ ἐν τῇ λευκαδικῇ ἐφημερίδι «Πηγᾶσω» (ἀριθ. 155 τῆς 8 Μαΐου 1887) φέρουσα τὸν τίτλον «Συμβουλὰὶ κατὰ τῆς κεφαλαλγίας» ἐν ᾗ μεταξὺ ἄλλων ἀναφέρονται ἐπὶ λέξει τὰ ἐξῆς· «Κίνησιν μετρίαν καὶ ταύτην μακρὰν τῆς πόλεως — ἰδίως διὰ τὸν βρωμερὸν τόπον μας — κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀνέσεως. »

*
* *

Περὶ δὲ τῶν φυσικῶν καλλονῶν, ὅφ' ὧν περιστεριχεῖται ἡ πόλις τοῦτο μόνον σοὶ λέγω ὅτι εἰς τὸν οἶκόν μου ἔχοντα δύο ἐξώστας ἐπὶ δύο ὁδῶν ἔχω τὴν ἐξῆς θέαν· ἀφ' ἐνὸς πλησιέστατα τὸν πυκνὸν ἐλακιδῶνα τῆς νήσου, παρ' αὐτὸν τὴν θάλασσαν, πέραν διακρίνω τοὺς Παξοὺς καὶ τὴν Ἠπειρον, παρ' αὐτὴν τὴν πόλιν τῆς Πρεβέζης καὶ τὸ ἱστορικὸν Ἄκτιον· ἀφ' ἐτέρου ἔχω τὴν πρὸς ἀνατολὰς λιμνοθάλασσαν, ἥτοι τὴν ἐν σχήματι γραφικῆς λίμνης περικλειομένην θάλασσαν ἐνθεν μὲν ἐκ τῆς καταφύτου παραλίας, ἐτέρωθεν ἐκ τῆς ὠσαύτως καταφύτου παραλίας τῆς Ἀκαρνανίας, ἐνθα ἡ Περατειὰ καὶ ἡ ἑκπαυλις (κούλια) τοῦ στρατηγεῦ Γρίβα· ταῦτα δὲ πάντα, θεώμενα τὴν νύκτα ἰδίως ὑπὸ φῶς σελήνης, σοὶ ἀναπολοῦσι πολλὰς μικρὰς λίμνας εὐρωπαϊκὰς, ἃς καθιστᾷ ἐκεῖ τερπνοτέρας ὁ κατοικῶν τὰς παραλίας τῶν πληθυσμῶν, ἡ κίνησις τῶν ἀεροπλοίων, λέμβων, κλπ.

Ἡ πόλις μικρὰ μὲ στενὰς ὁδοὺς ἔχει τοῦτο τὸ ἀξιοσημείωτον ὅτι ὅλαι αἱ οἰκοδομαὶ τῆς εἶνε ξύλιναὶ διὰ τὸν φόβον τῶν σεισμῶν. ποῦ δὲ καὶ που φαίνονται ἐρείπια κατὰστρεπτικῶν σεισμῶν. Αὐλακὲς μικροὶ καθ' ὅλας τὰς ὁδοὺς δέχονται τὰς ἐκ τῶν νεροχυτῶν καὶ ἄλλων τινῶν δυσωνύμων ἀκαθαρσίας. Ἐκκλησίαι· πολλὰ κατ' ἀναλογίαν τοῦ πληθυσμοῦ· οὐδεμία ὅμως, ἐν τῇ πόλει τῆς Ἀγίας Μαύρας τιμᾶται ἐπ' ὀνόματι τῆς ἀγίας

ταύτης, ἐκτὸς μικροῦ τινος ναοῦ τοῦ φρουρίου, πρὸ τινων ἐτῶν ἐγκαινιασθέντος. Ἐχει δὲ καὶ τὸ μικροσκοπικὸν τῆς Park, τὸ λεγόμενον Μ π ο κ έ τ ο (ἀνθῶν) ἐν τῇ παραλίᾳ, ὅπερ εἶνε ὁ καλλίτερος πνεύμων τῆς πόλεως.

Καὶ αὕτη μὲν λακωνικῶς ἡ φυσιογνωμία τῆς πόλεως· τῶν δὲ κατοίκων αἱ μὲν θήλειαι ἔχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ὠραῖον τύπον—αἱ τῆς κάτω τάξεως—ἀδικοῦνται μόνον ἐκ τῆς ἐγγχωρίου ἐνδυμασίας, κράματος βενετοβυζαντινοῦ, ἀδικοῦντος αὐτάς ἕνεκα τῶν ἐν οὐ δέοντι ἐξοχῶν καὶ φουσκωμάτων, δι' ὧν ἀπόλλυται ἡ εὐμέλεια καὶ τὸ εὐλύγιστον τοῦ σώματος. Τὸ μόνον γοητευτικὸν τῆς ἐνδυμασίας τῶν εἶνε τὸ ἀπαραίτητον carré, τὸ σχηματιζόμενον ἐκ τῶν περιστηθίων καὶ τὸ ὅποῖον δὲν λείπει καὶ ἀπὸ τὰς ἐξηκοντούτιδας· οἱ δὲ ἄρρενες δὲν ἔχουσιν ἰδιότυπον costume· οἱ χωρικοὶ εἶνε στενοβραχοφόροι, ὡς οἱ παρ' ἡμῖν Πλακιδῶται· ἀλλ' ἐνταῦθα ἡ βράκκα εἶνε ἄχαρις, ἀπολήγουσα εἰς τὰς κνήμας, ὧν αἱ περικνημίδες εἶνε τὸ ἀηδέστερον τῆς ἐνδυμασίας. Ἡ κοινωνία τῆς νήσου, ἡ τῆς πρώτης καὶ μεσχίας τάξεως λέγεται φιλόξενος καὶ καλλίστη, μὴ ἔχουσα μῆτε τὸ εὐθυμον τῆς Ζακυνθίας, μῆτε τὸ σοβαρὸν τῆς Κεφαλληνιακῆς, μῆτε τὸ ποικίλον τῆς Ἀθηναϊκῆς. Λέγεται, ὅτι ἄλλοτε ὑπῆρχέ τις κίνησις καὶ εὐθυμία καὶ διασκεδάσεις κοινωνικαί, διαλυθεῖσαι μετὰ τὸν διασκορπισμὸν τινων τῶν πρωτευουσῶν ἐνταῦθα οἰκογενειῶν. Ὁ χωρικὸς πληθυσμὸς, εὐπορήσας ἀπὸ τινων ἐτῶν ἐκ τοῦ οἴνου, τῆς νοθείας αὐτοῦ καὶ τῆς ἐν Εὐρώπῃ φυλλοξήρας, ζῇ ἀνετώτερον· ἀλλὰ ταχέως θὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὸν πρότερον βίον· καθότι οἱ ἐπιζήτητοι οἶνοί των ἐπιστρέφονται συνήθως ἐκ τῆς Εὐρώπης ἕνεκα τῆς νοθείας. Οὐδ' ἐσυνετίσθησαν ἐκ τῆς ποινικῆς καταδιώξεως τινων, φωραθέντων ὡς ἀναμιξάντων ἀνιλίνην (τὸ κοινῶς λεγόμενον χρῶμα γαριβάλδῃ). Οἱ περίπατοι τῶν κατοίκων εὐχάριστοι· τὸν χειμῶνα εἰς τὸ Κουζούτελη, τὸν Ἀλέξανδρον, τὴν Σπασμένην Βρύσιν κλπ., τὸ θέρος δὲ εἰς τὸν Φάρον, τοποθεσίαν ἀρίστην, ἐξ ἧς βλέπει τις τὸ κεκρυφαῖκον πέλαγος, τὴν Ἠπειρον, τὴν πόλιν τῆς Πρεβέζης, τὸ Ἀκτιον, τὴν ἐγγύτατα Ἀκαρνανίαν, κτλ. Ἀπὸ δὲ τὸν Φάρον ἀπέχει ἡ Ἀκαρνανία πέντε λεπτὰ, ἢ μᾶλλον συνδέεται, διότι μεταβαίνει τις ἐκεῖ πεζός· ὥστε ἡ Λευκάς εἶνε καὶ δὲν εἶνε νῆσος.

Τοιαύτη ἐν σιδηροδρομικῇ οὕτως εἰπεῖν ταχύτητι ἡ Λευκάς, περὶ ἧς ἀλλαγῶν ποιούμεαι ἐκτενῆ λόγον, ἐν τοῖς περὶ Λευκάδα καὶ Σαπφούς.

* *

Ἄς ἐλθωμεν ἤδη εἰς τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μεγαγιάννη, ὅστις εἶνε καὶ δὲν εἶνε ξενοδόχος, τούλάχιστον διαμαρτύρεται ὅτι δὲν εἶνε ξενοδοχεῖον ὁ οἶκός του, ἀλλὰ δέχεται νὰ κατοικῶσιν εἰς τὰ ἐπιπλωμένα τρία-τέσσαρα δωμάτιά του. Φαίνεται δὲ ὅτι δὲν εἶνε ξενοδοχεῖον, διότι ἐπὶ εἰκοσιᾶς ἔτη οὐδεμίαν ἔθεσεν ἐπιγραφὴν ἀφ' ἐτέρου ὅμως δὲν δύναται τις ν' ἀρνηθῇ ὅτι εἶνε καὶ ξενοδοχεῖον, διότι ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ, δύναται νὰ παραγγεῖλῃ νὰ τῷ ἐτοιμάζωσι καὶ φαγητόν. Ἐν τῷ περὶ οὗ ὁ λόγος βιβλίῳ, ὁ ἴδιος ἰδιοκτῆτης βαπτίζει τὸν οἶκόν του ὡς οἰκία-κὸν ξενῶνα! Ὅπως δὴποτε εἶνε τὸ καλλίτερον καταφύγιον ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς καθαριότητος, τιμιότητος καὶ οἰκογενειακῆς περιποιήσεως· διότι εἶνε καὶ ἄλλα τινὰ ξενοδοχεῖα, οἷον τὸ τῆς «Προόδου» (Progresso), ἔχον ἰταλιστὶ τὴν ἐπιγραφὴν μετὰ ἱστοῦ, ἐφ' οὗ κυματίζει πανίον τι, ὅπερ ὡς εἰκάζω εἶνε σημαία ἐλληνικῇ πεπαλαιωμένῃ μετ' αὐτὸ ἔρχεται σειρὰ ἄλλη μαγειροξενοδοχείων μὲ ἐπιγραφὰς ποικίλας, τῆς Αἰτωλοακαρνανίας, τῆς Ἀσθονίας, τῆς Εὐθυνίας, κτλ. καὶ ἄλλα πολλά, ἀμιλλώμενα πρὸς τὰ ἐν τῷ Ἀναδρυτηρίῳ Ἀθηνῶν μαγειρεῖα.

Τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μεγαγιάννη εἶνε χιλιοσέλιδον περίπου, ἡλικίας τριάκοντα ἐτῶν, ὡς δύναται τις νὰ εἰκάσῃ ἐκ τῶν χρονολογιῶν καὶ τῶν λευκανθέντων κυανῶν φύλλων του. Ὁ ἰδιοκτῆτης δὲ αὐτοῦ εἶνε τύπος ἐκ τῶν σπανιωτέρων· ἐπὶ ἀγγλικῆς προστασίας ἦν ἔμπορος ἐδωδύμων καὶ τσιτσιμπυρῶν· ἐγκαταλείψας τὸ ἐμπορικὸν στάδιον ἐναποταμίευσε τὰ εἶδη τοῦ μικροῦ του καταστήματος ἐν κιβωτίοις, πρό τινων δὲ μνηῶν ἤνοιξε πάλιν μικρὸν κατάστημα, ἐξαγαγὼν ἐκ τῶν κιβωτίων τὰ ἐναποταμιευθέντα, ἐν οἷς καὶ γάλα Ἑλβετίας διατετηρημένον ἐτῶν δύο καὶ τριάκοντα!

Ἐν τῷ βιβλίῳ λοιπὸν τούτῳ, παρουσιαζομένῳ εἰς ἕκαστον διαβαίνοντα τῆς νήσου καὶ κατοικοῦντα εἰς τὸν οἶκον τοῦ κ. Μεγαγιάννη ἔγραψαν κατὰ καιροὺς τὰς σκέψεις καὶ ἐντυπώσεις τῶν ἀπειροπληθεῶν, ἐκδόντες, οὕτως εἰπεῖν, πιστοποιητικὰ περὶ

τῆς καθαριότητος καὶ περιποιήσεως ἥς ἐτύγγανον παρ' αὐτῷ. Εἶνε δὲ μεταξὺ τῶν γραψάντων καὶ Ἑλληγες καὶ Ἴταλοι καὶ Γερμανοὶ καὶ Γάλλοι καὶ Τοῦρκοι, κλπ. Ὡστε καὶ ὑπὸ τὴν ἔποψιν ταύτην τὸ χιλιοσέλιδον τοῦτο βιβλίον εἶνε κειμήλιον ἐγκρύπτον θησαυροῦς ἐντυπώσεων ποιητικῶν καὶ περὶ τῆς ἀκαθαρσίας τῆς πόλεως ἀρρήτων θεμάτων, στίχων πτωχοπροδρομικῶν, ἐνίστη δὲ καὶ τινῶν ὑποφερτῶν ποιημάτων πρὸς τὴν Σαπφῶ· διότι οἱ πολλοὶ πιστεύουσιν ὅτι ἔπαισεν ἡ Σαπφῶ ἀπὸ τοῦ περιωνύμου βράχου τῆς Λευκάδος, οὗ ἕνεκα καὶ τὸ καλλίτερον τῆς νήσου ἐπὶ τῆς μικρᾶς αὐτῆς λιθοστρώτου πλατείας καφενεῖον φέρει τὸ ὄνομα τῆς Σαπφούς καὶ μικροσκοπικὴν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ εἰκόνα, εἰκονίζουσαν τὴν Σαπφῶ μετὰ κρινολίνου πίπτουσαν ἀπὸ τοῦ βράχου, ὅστις, ἂν εἰκάσῃ τις ἐκ τῆς εἰκόνης, εἶνε τετραγωνικώτατος.

Ἀλλ' ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὸ βιβλίον· παρατίθηναι κατωτέρω ἐλάχιστα ἐκ τῶν πολλῶν ἅτινα κατέχουσι τὰς πεπαλαιωμένας αὐτοῦ σελίδας, καὶ ταῦτα τυχαίως, μετὰ μόνον τῶν ἀρκετικῶν γραμμάτων τῶν ὑπογραφῶν· διότι πολλοὶ τῶν γραψάντων βεβαίως ἤδη μετενόησαν, ἰδίως ἐκεῖνοι, οἵτινες ἠθέλησαν νὰ εὐφυσολογήσουν ἐν οὐ δέοντι.

*
* *

Ἀρχομαι ἀπὸ τινῶν ἐνστίχων ἐντυπώσεων περὶ Λευκάδος καὶ ξενοδοχείου Μεγαγιάννη. Τὸ ἐξῆς τετράστιχον ἐγράφη πρὸ δεκαετίας ὑπὸ ἀνδρὸς λογίου καὶ ἀναντιρρήτως πρώτου τῶν ἐν Ἑλλάδι πολυγράφων γραμματισμένων.

Ὁ ποντικός τὴν τρύπαν του ὀλίγον ἂν ἀφήσῃ,
ταχέως μεταμέλεια θέλει τὸν κυριεύσει.

Ξένε, καὶ σὺ μὴ γελασθῆς καὶ πᾶς ἀλλοῦ νὰ μείνης,
θ' αὐρῆς χειρότερα πολὺ καὶ θὰ μετανόησῃς.

14 Ἰουλίου 1877.

Α. Ι. Α.

—

Ὅποιος ἔλθει στὴν Λευκάδα
καὶ δὲν πάει στοῦ Μεγαγιάννη,
τὴν κατάρα μου τοῦ δίδω
νὰ μὴν ἔμπορῇ νὰ κ...

(1878)

Α. Α.

Θέλεις νὰ γείνης ποιητής;
 ἴσ' τὴν Λευκάδα νὰ κατοικῇς.
 "Αν τοὺς σεισμοὺς φοβᾷσαι,
 μακρὰν τῆς Λευκάδος νὰ κοιμᾷσαι!

24 Μαρτίου 1878.

E. M.

Ταξειδιῶτα, ὅασιν θὰ εὖρης ἐν Λευκάδι
 καὶ περιποίησιν καλὴν, τὸν οἶκον Μεγαχιάννη!

24 Σεπτεμβρίου 1876.

N. Σ. (μηχανικός)

Εἰς στιβάδα ἀπὸ ἄνθη,
 ἐν ᾗς ῥίψῃ ὁ καθείς,
 τοῦ δικαίου ἐὰν θέλῃ
 νὰ καλῇτ' ἐκτιμητής!

17 Αὐγούστου 1880.

Iσ. Δ.

Καὶ ἤδη τὸ μανδηλίων πρὸς στιγμὴν ὑπὸ τοὺς ῥώθωνας.
 Πρόκειται περὶ στίχων ἀρωματικῶν

Εἰς τὴν Λευκάδα ἀφίχθεις παρὰ τὴν προσδοκίαν,
 "Ἄλλο τι δὲν ἀπήντησα εἰμὴ τὴν ἀνίαν!
 Ὁ ὀφθαλμὸς ἀπλανὴς ζητῶν καλαισθησίαν,
 Τὰ οὖρα καὶ τὰ κόπρανα ἀπήντ' εἰς τὴν πλατεῖαν.
 Τῆς πόλεως, ὡς φαίνεται, οἱ Μέντορες κ' ἡγέται,
 Τῆς τόσῃς ἀκουφότητος θὰ ἴνε οἱ ἡγέται.
 Πλὴν, ὁδὸν εἰς τὸν "Υψιστον, παρὰ τῷ Μεγαχιάννῃ
 Εὖρον τὴν περιποίησιν κ' ἄς κάνῃ ὅ,τι κάνει.

16 Μαΐου 1883

Α. ων. Σ.

Τοιοῦτοι καὶ πλεονέκτιστοι στίχοι εἶναι πολυάριθμοι. Ἐρχον-
 ται κατόπιν οἱ λακωνικοὶ συγγραφεῖς, ὧν εἷς ἠθέλησε νὰ φανῇ
 ἐφάμιλλος τοῦ Καίσαρος. Ἰδοὺ:

"Ἠλθομεν — εἶδομεν — ἀπήλθομεν!

Ὁ νοῶν νοήτω!

(1880) Ὁ ὑπολογιστὴς τῆς ἀτμοτελωνίδος Σ.

Οὐαὶ τῷ ἐλθόντι εἰς Λευκάδα καὶ μὴ ζητήσαντι τὸ ξενοδο-
 χεῖον Μεγαχιάννη.

O. Δ. ἱατρός.

Εἰς μνείαν τοῦ Μεγαγιάννη ὡς πολλὰς παρασχόντος ἡμῖν περιποιήσεις ἐκτὸς μιᾶς. . .

Σ. Β.

Διαθεβαίω τὰ ἀνωτέρω.

Ρ. Α.

Ἐπιθεβαίω τ' ἀνωτέρω ἐκτὸς τῆς λέξεως «μιᾶς». Δ.Α.Θ.

«... Ἀναχωροῦμεν δωροῦντες ὡς ἐχέγγυον τῆς εὐχρηστείας μας καὶ τὴν εἰκόνα ἡμῶν τῷ καταστήματι.»

Ἰανουαρίου 12 1876.

Ἀνδ. Α. — Ν. Α.

«... Ὁ ἔμμενος εὐγνωμόνεστερος ἂν ὁ κ. Μεγαγιάννης δὲν ἦτο τύπος ἀγγλόφρονος καὶ δὲν ἠκολούθει τὰς τοῦ ἀρχαίου Ἑλλήνος φιλοσόφου ἀρχάς! Στραβοχύταγμα οὐδόλως.

7 Ἰανουαρίου 1879.

Θ. Ν.

«... Ἦλθομεν διὰ νυκτὸς βεβρεγμένοι, ἀλλὰ ποῦ ἄνθρακες; Ὁ κ. Μεγαγιάννης, ὡς ἐμπρέπει ἀγγλόφρονι ἀνδρὶ, περὶ τῶν ἐπίπλων ἀρχαιολογίαν τυρβάζει (;)!

5 Ἰανουαρίου 1879.

Ν. Τσ.

Ὅταν θέλῃ τις νὰ διέλθῃ τὰς ὥρας τοῦ ἐν τῇ ξενοδοχείῳ, ἀρκεῖ νὰ καλέσῃ παρ' ἑαυτῷ τὸν κ. Μεγαγιάννη, ὅστις εἶνε ὁ πληστός θησαυρὸς διηγήσεων ἀνεκδότων.

Σ. Μ. (ίατρος) ἐπιθεβαίω τ' ἀνωτέρω.

«Ὁ ξένος εἶνε ἡσυχος ὅταν κλείωνται αἱ θύραι τῶν δωματίων καλῶς ἄλλως τε ὁ κ. Μεγαγιάννης καθ' ὃ ὑπνοβάτης δυνατὸν ν' ἀνησυχήσῃ τοὺς ὑπνώττοντας περὶ τοῦτου δὲν ἔχω ἐγὼ ἀποδείξιν, ἀλλ' ἡ κοινωνία τὸ διασαλπίζει.»

9 Ὀκτωβρίου 1875.

Κ. Α. Α. (δικ.)

«... Δι' ὃ δικαίως ἀπολαμβάνει ὁ κ. Μεγαγιάννης τῶν συμπαιγνῶν καὶ εὐχαριστιῶν τῶν ξένων ἐκτὸς τῶν λίαν εὐφρολόγων.»

22 Ἀπριλίου 1876.

Γ. Α. (δικ.)

Ἡ ἐξῆς περικοπὴ σοὶ ἐνθυμίζει ἐν ἀρχῇ τὰ περὶ καθόδου τῶν Ἡρακλειδῶν :

«... Ἡ ἐπανελλημμένη χάθοδος τῶν αὐτῶν ταξειδιωτῶν εἰς τὸν οἶκον Μεγαγιάννη νομίζομεν ὅτι εἶνε ἀρκοῦσα ἐκτίμησις τῶν περιποιήσεων κλπ.

Ἡ οἰκογένεια Γ. Κ.

Ἐνταῦθα κάτι σπάνιον, ὦ ξένε, θέλεις εὔρει,
Τιμὴν, τὰ ἄλλα μὴ ζητεῖς, ταχέως θὰ παρέλθουν!
11 Αὐγούστου 1877. Α. Ι. Α.

Κάγῳ σὺν τοῖς ἄλλοις
Μικροῖς τε καὶ μεγάλοις
Δὲν δύνῃμαι παρὰ νὰ εὐχαριστήσω
Καὶ νὰ τὸν καλοκαρδίσω
Τὸν κύριον Μεγαγιάννην...
(Τ. Σ.) Μελ. Ν. Σ. (Τ. Σ.)

Οὗτος ἔθηκε καὶ δύο σφραγίδας παρὰ τὴν ὑπογραφήν του!

Ὅταν, ὦ ξένε, ἀποδημῶν
Εἰς τὴν Λευκάδα φθάνης,
Ἐρώτησον μετὰ σπουδῆς
ποῦ εἶν' ὁ Μεγαγιάννης.

Εὐθὺς θὰ εὔρης γέροντα
Σεβάσμιον, σπουδαῖον,
ξένους ξενίζοντα καλῶς
καὶ ὄχι ἀγοραῖον.

9 Ἰουλίου 1885.

Ἀλκ. Σ.

Ἡ Σαπφὼ δὲν ἔμεινεν ἀμνημόνευτος ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ κ.
Μεγαγιάννη. Διάφοροι γράφοντες τὰς περὶ Λευκάδος ἐντυπώ-
σεις των ἀνέμιξαν καὶ τὸ τῆς Σαπφούς ὄνομα· τινὲς μάλιστα
καὶ διὰ στίχων, οἷοι οἱ ἑξῆς·

Ἐστῆς Λευκάδος μὴν ἀκροῦλα
ποῦ τὴν δέρνει ἡμέρα νύχτα
κῦμα μὲ λευκὸ ἀφρό,
εἰς τῆς θάλασσας τὰ βάθεια
πνίγηκε γιὰ τὴν ἀγάπη
ἡ ποιήτρια Σαπφώ.

22 Μαρτίου 1884.

Φοῖβος Φ.

Μεταξὺ τῶν στίχων ὑπάρχουσι πολλαχρῶς ἐγκατεσπαρμένα
καὶ λογοπαίγνια καὶ ἐπαναλήψεις, ἐνθυμίζουσαι τὸ «Γαλανὸς
αἰγιαλὸς ἐγέλα γάλα ὅλος.» Μίαν ὁλόκληρον σελίδα κατέ-
λαβε τοιοῦτό τι, ἐξ οὗ ἀποσπῶ μέρος·

... «ὦ ξέने καὶ σεβάσμιε γέρων, τοὺς ξένους
ξένιζε φιλοξένως ἐν τῷ σῷ χαριστάτῳ ξενῶνι·
ξένος ὦν· διότι καίπερ ἄδελφοί ὄντες ἀλλήλοις
ξένους ὑπολαμβάνομεν· μόνη δὲ ἡ γῆ δέχεται
ξένη τοὺς ξένους ἐν τῷ γενικῷ ξενῶνι· ἄνευ ξενοδόχου...»

28 Ὀκτωβρίου 1881.

Δ. Χ.

Δὲν ἐνθυμίζουσι ταῦτα καὶ τὰ τοῦ Θεοκρίτου Μυριανθούση·
«ὦ γενναῖε τῶν γενναίων τῆς γενναίας γενεᾶς
τῶν Κολοκοτρωναίων;»

—
"Ἄλλος, ἤδη ὑπολοχαγός, τόσον ἐξεπλάγη ἐκ τῆς περιποιή-
σεως κλπ. ὥστε «ὑπόσχεται νὰ χύσῃ καὶ τὴν τελευταίαν ῥα-
νίδα τοῦ αἵματός του κλπ.»

Ὁ ἐνθουσιασμός μερικῶν δὲν ἔχει ὅρια. Ἀκούσατε!

«...» Ἐκπληξίς, κατάπληξις ἐξ ἑνός, ἐξέγερσις ἀφ' ἑτέρου αἰ-
σθήματος εὐγνωμοσύνης καταλαμβάνει τὸν διαμένοντα ἐν τῷ ξε-
νοδοχείῳ Saint Georges! Οἶκος ἐν τῇ ἐρήμῳ... κλπ.

—
«Τίνος ἔχει ἀνάγκην ὁ ξένος; ἀνυπαύστεως; τὴν εὕρισκει εἰς
τὸ ἰδανικὸν ἀνεπτυγμένην παρὰ τῷ κ. Μεγαγιάννῃ. Πᾶν ὅ τι συν-
τελεῖ εἰς τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων ἀπαλλαγὴν τῶν δεινῶν τῆς ξενη-
τεῖας...» κλπ.

Μ. (φοιτητής.)

«Ὁ οἶκος κ. Μεγαγιάννῃ! Ἴδου τὸ ἔξοχον καὶ μεγαλεῖον τῆς
Λευκάδος. Ὅδοιπός, τούτου ἀπερχομένου, αἶρεται καὶ τὸ τῆς Λευ-
κάδος! Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες ὅτι ἐν τῷ οἴκῳ τού-
τῳ χορτασθήσονται!»

24 Σεπτεμβρίου 1881.

Γ. Κ.

—
Πρακτικώτερος τούτων εἶνε ἕτερος, ἱκτρὸς μάλιστα, συμβου-
λεύσας πολλὰ ἐν οἷς:

«Ἐχε δὲ ὑπ' ὄψιν σου, ὦ ξέने, ὅτι ἐν τῷ ξενῶνι τούτῳ συνυ-
πάρχουσι κλινостρωμαὶ σκληρότατοι ὥς ἐκ τῆς πολυκυαίας·
ὥστε εἰς ἐπιθυμῆς τὴν ἰδίαν σου ἀνάπαυσιν (τὴν ὁ προηγούμενος
ἐνόμισεν ἀναπτυχθεῖσαν εἰς τὸ ἰδανικόν) φρόντισε νὰ προμη-
θευθῇς πρὶν ἢ κοιμηθῇς μίαν κλινостρωμνήν, ὥς ἔπραξε τοῦτο ὁ
κ. Νομάρχης, ὥς καὶ ποσότητα ὀπίου διὰ τὴν στεγνότητά τῆς
κοιλίας ὅπως μὴ εὕρεθῇς εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ διακινδυνεύσῃς περι-

κλειώμενος εἰς τὰ ὑπόγεια πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ ἀποχωρητηρίου, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει εἰς τὰς πλείστας οἰκίας τῆς Λευκάδος . . . »

18 Μαρτίου 1884.

Σ. Χ.

« Ἐτερός τις δύναται νὰ ἐνομασθῇ κ. Διατί. (Ἀκούσατε) :

« . . . Διατί ἡ ἐν τῷ ξενοδοχείῳ δικιμονὴ νὰ πρέχῃ τόσας στιγμὰς εὐτυχίας; Διατί; Διατί;

12 | 2 | 82

Δ. Π.

« Δὲν γράφω τίποτε . . . Διατί;

(Αὐθημερόν)

Δ. Π.

« Μετὰ τινὰς στιγμὰς. »

« Μὴ ζητήσης, ὦ διαβάτα, νὰ μάθῃς διατί δὲν δύναμαι νὰ ἐκφρασθῶ. Ἡ εὐτυχία μεγάλη συνέβη ἢ ἄλλο τι. Διατί; . . . »

Δ. Π.

Τοιαῦτα καὶ παρὰ πλῆσιν τὰ ἐν τῷ πρωτοτύπῳ τούτῳ βιβλίῳ ἐκ τῶν δειγμάτων δὲ τούτων δύνασαι νὰ συμπεράνης, τὰ λοιπὰ ὑπάρχουσιν ἀπαντήσεις ἄλλων, ἀνασκευαί κρίσεων, εἰρωνεῖται γραπταὶ μεταξὺ τῶν γραψάντων, τὸ δὲ sublime εἶνε ὅτι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τέλος ὁ κ. Μεγαχιάννης ἠναγκάσθη νὰ γράψῃ καὶ συλλήθδην πρὸς ὅλους ν' ἀποταθῇ ζῶντας καὶ νεκροὺς τοὺς ἐν τῷ βιβλίῳ ὑπογεγραμμένους. Εἶνε εἶδος εὐχαριστιῶν διὰ τοὺς ζῶντας, συγχωροχαρτίων διὰ τοὺς ἀποθανόντας, τὸ ἐξῆς:

« . . . Ὁ ἄνωθεν κ. Ἀπ. ἦτο ὁ τελευταῖος ξένος ὅπου ἐκάθησεν εἰς τὸ οἰκιακὸν ξενοδοχεῖον, τὸ ὁποῖον μετακομίζεται αὔριον εἰς ἕτερον ὁσπῆτιον μετὰ 14 ἔτη ὅπου εἶχα τὸ ὁσπῆτιον τοῦτο. Εὐχομαι δὲ εἰς τοὺς εὐρισκομένους εἰς τὸ παρὸν βιβλίον ὑγείαν καὶ εὐτυχίαν, εἰς δὲ τοὺς ἀποθανόντας, ὁ θεὸς νὰ τοὺς συγχωρήσῃ. »

8 | 18 Αὐγούστου 1872.

Γ. Μεγαχιάννης.

Ἦδη θέλεις μ' ἐρωτήσει ἐὰν καὶ τί ἔγραψα καὶ ἐγὼ εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο τοῦ ἀξιολόγου γέροντος κ. Μεγαχιάννη μετὰ τοιαύτην ἐπ' αὐτοῦ μελέτην, τί ἄλλο εἰ μὴ ὅτι τὸ μόνον ὅπερ εὗρον ἐν τῷ ξενῶνι, ἢ οἰκιακῷ ξενοδοχείῳ ἢ οἴκῳ αὐτοῦ ἦτο τὸ βιβλίον τοῦτο μὲ τὸ ὁποῖον ἐπέρασα εὐχαρίστως ὥρας τινὰς τῆς ἐν Λευκάδι δικιμονῆς μου.

ΤΙΜ. ΑΜΠΕΛΑΣ.